

RAPLA VALLAVALITSUS

Õiguskantsleri Kantselei

info.okk@oiguskantsler.ee

Teie 13.10.2023 nr 7-5/230629/2402572

Meie 11.06.2024 nr 5-1/2023/4416-6

Vastuskiri õiguskantslerile (Vaopere küla veeprobleem)

Pöördusite 3. mai 2024 kirjaga Rapla vallavanema poole saamaks vastuseid mitmetele Vaopere joogiveeprobleemi küsimustele.

Järgneva püüame vastata esitatud küsimustele nende esitamise järjekorras.

Kas Vaopere küla kaevude seisukord vastab keskkonnaministri määruse nõuetele? Kaevude tehniline seisukord ei vasta keskkonnaministri määruse nõuetele ning vallavalitsusel puuduvad andmed, millised ettevõtted on ebaseaduslikud puurkaevud rajanud.

Kas kaevude hooldusala nõuded on täidetud? Puurkaevude hooldusala nõuded on täidetud.

Kui ei vasta, siis mida kavatseb vald ette võtta ja millise aja jooksul, et kaevud ja nende hooldusalad vastaksid kehtestatud nõuetele? Üldjuhul on puurkaevude hooldusaladeks määratud kümme meetrit. Küsimusega on ilmselt silmas peetud reoveeimmutusala suurust, mis peab jääma puukaevust 50 meetri kaugusele puurkaevu hooldusalast. Seega seisneb probleem praegu selles, et reoveekogumise rajatised ei ole rajatud piisavalt kaugelt puurkaevudest. Oleme soovitanud kinnistuomanikel osaleda iga-aastases Riigi Tugiteenuste Keskuse meetmes „hajaasustuse programm“, sel kevadel esitati Vaopere külast kaks avaldust kanalisatsiooni süsteemi väljavahetamiseks. Vallavalitsus on aidanud ja aitab vajadusel kinnistu omanike rajatiste seadustamisel ning juhendab, kuidas on võimalik hajaasustuse programmist osa võtta.

Kas Vaopere küla kaevude osas on järgnevas lõigus nimetatud Keskkonnaameti juhtnõore järgitud? Rapla Vallavalitsus väljastab puurkaevu asukoha kooskõlastuse vastavalt taotluses esitatud asukohaskeemile ja hiljem puurkaevu kasutusloa. Puukaevu saab arvele võtta ainult siis, kui puukaevu vee kvaliteet vastab sotsiaalministri määruse nõuetele. Rapla vald ei saa tehniliselt vastutada selle eest, kuidas on puurkaev rajatud. Kõikide kinnistul olevate rajatiste eest vastutab kinnistu omanik.

Kaevu asukoht peab olema võimalikest reostusallikatest (käimlad, prügikastid, väetise- ja sõnnikuhoidlad, õlimahutid, kanaliseerimata saunad jne) võimalikult kaugel ja põhjaveevoolu suunas (pinnalähedane veekiht järgib maapinna kallakut) ülesvoolu. Kõige rohkem on maapinnalt tuleneva reostuse ohus just madalad kaevud, mis avavad pealmisi veekihte. Kaevu manteltoru põhikolonn ulatuks vähemalt 30 cm üle maapinna või ehitise põranda ja maapinnalt või põrandalt pärineva vee sissevool puurkaevu või -auku oleks välistatud. See hoiab ära võimaluse, et näiteks suurel sajuperioodi ajal maapinnale kogunev vesi voolaks otse kaevu ja reostaks põhjavett.

Kui ei ole, siis mida kavatseb vald ette võtta ja millise aja jooksul, et kaevud vastaksid nendele juhtnööridele? Rapla vald saab suunata kinnistu omanikku puurkaevu rekonstrueerima mõistliku aja jooksul, kuid arvestades huvi ja rahalise vahendite puudumist, on keeruline vallal kinnistu omanike puurkaeve rekonstrueerima sundida.

Kas mõnes majapidamises kasutatakse jätkuvalt immutussüsteeme, mis ohustavad põhjavett? Paraku ohustavaid kasutusel olevad immutussüsteemid jätkuvalt põhjavett, sest inimestel puuduvad vastavad vahendid reoveekäitlussüsteemi väljavahetamiseks.

Kui kasutatakse, siis mida kavatseb vald ette võtta ja millise aja jooksul, et reoveekäitus vastaks kõigile keskkonnakaitse nõuetele? Tegemist on pikaajalise protsessiga ning paraku ei ole muud lahendust, kui see, et kodanikud esitavad taotluse hajaasustuse programmis osalemiseks.

Kas praeguseks ajaks on vallavalitsusel olemas täpsed andmed kõigi Vaopere küla kaevude ja reoveerajatiste kohta? Vallavalitsusel on vastavalt kinnistuomanike ütlustele andmed rajatiste kohta, kuid täpsed andmed reoveerajatiste (maht, lekkekindlus ja materjal) on võimalik saada siis, kui toimub reoveerajatiste kameraalne töö. Paraku sellist teenust Eestis ükski ettevõtte ei osuta. Oleme saanud ühendust ettevõttega Fertil OÜ, kes on võtnud oma eesmärgiks selliste probleemide lahendamise, kuid seda, millal on nad valmis tellimust vastu võtma, on keeruline öelda.

Kas vald on kontrollinud üle registrisse esitatavate andmete vastavuse tegelikkusele? Vallavalitsus kontrollib andmeid vastavalt andmete esitamise teatistele, kõik rajatised ei ole arvele võetud, kuid kinnitame, et päringud rajatiste seadustamise osas käivad.

Kas vallal on ülevaade, millised reoveemahutid vajavad väljavahetamist ja kaasajastamist? Meil puudub täpne ja selge ülevaade. Võimalik, et enamus kinnistute reoveerajatised tuleb välja vahetada, kuid täpselt, millised reoveemahutid väljavahetamist vajavad, saab öelda pärast lekkekindluse kontrolli.

Kuidas vald omalt poolt aitab kaasa või survestab omanikke reoveemahutite väljavahetamisel/kaasajastamisel? Vallavalitsus on olnud nõuandja rollis, kui on vaja olnud kinnistu omanikel seadustada kinnistul olevaid rajatise. Lisaks on vallavalitsus esitanud päringud reovee väljaveo kviitungite küsimise osas.

Kas purgitud reovee kogused on eluliselt usutavad arvestades veo sagedust ja elanike hulka? Keeruline on hinnata reovee koguseid võrreldes tegeliku olukorraga, kui kinnistuid kasutatakse hooajaliselt või kui kinnistu omanikul on mitu põhielukohta, mida kasutatakse pidevalt.

Loodetavasti andsime vastused kõigile Teie esitatud küsimustele. Vajadusel oleme valmis vastust täpsustama ja andma täiendavaid selgitusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Gert Villard
vallavanem

Liis Lillemets +372 5196 1807
liis.lillemets@rapla.ee